

Дотримання та виконання вимог законодавства України з питань охорони праці, зокрема, вимог, викладених у посадових інструкціях, є гарантією безпеки та захисту на виробництві.

БЕЗПЕКА ЖИТТЯ І ЗДОРОВ'Я ПРАЦІВНИКІВ - НАЙВАЖЛИВІШІ ПИТАННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Захарова К.Б.

Науковий керівник – Мороз М.О., канд. техн. наук, доцент

Діяльність людини є місцем взаємодії із предметами та засобами виробництва, які є безпосередніми факторами потенційного травмування та заподіяння шкоди здоров'ю. Як відомо, халатне ставлення до безпеки в кінцевому підсумку може призвести до виробничих травм, деякі з них закінчуються для постраждалих працівників трагічно, тому необхідність охорони праці незаперечна. Нещасні випадки на виробництві вибивають з колії, надовго паралізують роботу підприємства, не тільки створюючи знервовану обстановку в колективі, але і приносячи істотні фінансові втрати. Неспроста великі компанії зі світовим ім'ям охорони праці ставлять один із найвищих пріоритетів. Так, серед десятків показників діяльності підприємства охорону праці та здоров'я своїх працівників вони ставлять на друге місце, відразу після кваліфікації та компетентності персоналу.

Зростання значущості безпеки життя і здоров'я працівників на підприємстві призведе до:

- активізація заходів щодо поліпшення умов і підвищення безпеки праці, що є фактором підвищення продуктивності праці, ефективності виробництва і, як наслідок, конкурентоспроможності підприємства;

- ліквідація несприятливих і шкідливих умов праці, а в результаті зменшення невиробничих витрат праці, зниження виробничого травматизму та захворюваності;

- підвищення продуктивності праці як наслідок збільшення фонду робочого часу за рахунок скорочення внутрішніх змінних простотів шляхом попередження передчасного стомлення, зниження числа мікротравм, зменшення втрат робочого часу з причин тимчасової непрацездатності через травматизм, професійної та загальної захворюваності;

- збільшення ступеня задоволеності умовами праці і в результаті зниження коефіцієнта плинності кадрів із цієї причини.

Будь-яке соціально орієнтоване підприємство зацікавлено насамперед у скороченні рівня аварійності, травматизму, виробничо-обумовленої і професійної захворюваності працівників.

НЕБЕЗПЕЧНІ І ШКІДЛИВІ ВИРОБНИЧІ ФАКТОРИ ПРИ ВИКОНАННІ ЗВАРЮВАЛЬНИХ РОБІТ

Кураксіна Д.І.

Науковий керівник – Мороз М.О., канд. техн. наук, доцент

Основними небезпечними і шкідливими виробничими факторами при ручного дугового зварювання покритими електродами є: зварювальні аерозолі; підвищений рівень оптичного випромінювання в ультрафіолетовому, видимому і інфрачервоному (тепловому) діапазонах; іскри, бризки і викиди розплавленого металу і шлаку; підвищена температура шлакової ванни, матеріалів, обладнання і повітря робочої зони; висока напруга в електричному ланцюзі; фізичні і нервово-психічні перевантаження.

Особливо характерним шкідливим фактором є присутність в повітрі робочої зони зварювальних аерозолів, що містять токсичні речовини. Найбільш шкідливі аерозолі утворюються при зварюванні високолегованих електродами, що містять сполуки нікелю і хрому. Це необхідно враховувати при виборі засобів нейтралізації шкідливих речовин в системах промислової вентиляції та індивідуального захисту органів дихання зварників.

При використанні електродів слід керуватися технічними умовами, які містять вимоги щодо безпеки та захисту навколишнього середовища з переліком шкідливих і небезпечних факторів, а також засобів захисту зварників і навколишнього середовища.

При зварюванні і різанні мідно-цинкових сплавів і оцинкованих сталей виділяється оксид цинку, дія якого на організм викликає втрату апетиту, спрагу, підвищену стомлюваність і сухий кашель, що призводить до нападів лихоманки (озноб, підвищення температури, нудота, блювота).

При зварюванні і різанні свинцю і металу, покритого свинцевими фарбами, відбувається виділення оксиду свинцю, вплив якого на організм працюючого проявляється у вигляді металевого присмаку в роті, відрижки, втрати апетиту і занепаду сил.

Ручна дугова зварка супроводжується випромінюванням в ультрафіолетовому, видимому і інфрачервоному діапазонах, багаторазово перевищує фізіологічно переноситься людиною величину. Інтенсивність випромінювання зварювальної дуги і його спектральні харак-